

N:o 13.

Ank. till Riksd. kansli den 21 februari 1893, kl. 1 e. m.

Lagutskottets utlåtande, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af 82 § i lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet den 23 oktober 1891.

Lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet den 23 oktober 1891 innehåller i 82 § följande stadgande:

Efter denna lags utfärdande åligger Konungens befallningshafvande, hvar för sitt län, att, efter de väghållningsskyldiges hörande, besluta, huruvidå delning af härad i särskilda väghållningsdistrikt bör ega rum eller väghållningsdistrikt må omfatta större område än ett härad.

I en inom Andra Kammaren väckt och till lagutskottet hänvisad motion, n:o 181, föreslår nu herr *J. A. Johansson* i Bastholmen, att till ifrågavarande lagrum måtte fogas ett så lydande tillägg: »dock må denna Konungens befallningshafvandes befogenhet icke sträcka sig derhän, att förut, vid lagens trädande i kraft, befintliga förhållanden, att härad eller delar af härad äro förenade till väghållningsskyldighet af allmän väg, kunna ändras, utan att dervid må förblifva, för så vidt samtliga vederbörande om ändring icke sig förena.»

Såsom af motionen framgår, är densamma föranledd af en Konungens befallningshafvandes åtgärd att vid den indelning i väghållningsdistrikt, som nya väglagen föreskrifver, i så måtto ändra förut bestående vägindelemning, att ett härad, som förut delvis jemte delar af ett annat härad bildat ett väghållningsdistrikt, med tillämpning af bestäm-

melserna i 82 § nya väglagen, förklarats skola hädanefter utgöra ett särskildt distrikt. Berörda åtgärd, hvaraf blifvit en följd att förstnämnda härads väghållningsskyldige belastats med en väghållningsbörd, hvarifrån de förut varit befriade, syntes motionären icke öfverensstamma med föreskriften i andra stycket af väglagens 5 § att, derest vid lagens trädande i kraft härad vore deladt i två eller flera väghållningsdistrikt, eller två eller flera härad eller delar deraf vore förenade till ett distrikt, borde dervid förblifva. Enligt motionärens uppfattning af 82 §:s innebörd afsåge densamma icke att gifva vederbörande myndighet någon rätt att ingripa i bestående förhållanden, utan borde dennas åtgöranden uti ifrågavarande hänseende vara inskränkt till ordnande af förut icke reglerade förhållanden.

Vid affattandet af förevarande framställning synes motionären icke hafva tagit hänsyn dertill att 5 § i nya väglagen, jemte den i §:s första och andra stycken uttalade grundsatsen om önskligheten af att häradet bibehålles såsom en gemensamhet för sig i fråga om byggande och underhåll af allmän väg, meddelat bestämmelser, som afse att i fall af behof möjliggöra en modifiering af nämnda grundsats. Dessa bestämmelser innehållas i tredje stycket af ifrågavarande §, deri stadgas: »Delning af härad i särskilda väghållningsdistrikt eller förening af härad eller delar deraf till ett sådant distrikt må derefter, (d. v. s. efter väglagens trädande i kraft) såvidt icke derom förordnats i den ordning 82 § stadgar, ske endast i sammanhang med vägdelning på sätt nedan sägs.» Såsom af förhandlingarna vid väglagens antagande framgår, tillkom sistberörda stadgande för att tillmötesgå en allmänt uttalad önskan, att vid ordnandet af väghållningsbesväret, detsamma måtte så jemnt som möjligt kunna fördelas på landets väghållningsskyldige. Orter funnos nemligen flerstädes i vårt land, der häradet eller tingslaget icke rätt väl lämpade sig att vara väghållningsdistrikt och der sålunda ur nyss angifna synpunkt en omgestaltning i förevarande afseende vore af behofvet påkallad. På samma gång vidtagandet af en dylik åtgärd öfverlemnades åt vederbörande länsstyrelse, stadgades emellertid tillika att bildandet af nya väghållningsdistrikt finge ske allenast efter de väghållningsskyldiges hörande. Härigenom ville man underlätta myndigheternas pröfning af dylika frågor och på samma gång tillförsäkra densamma karakteren af ett samvetsgrant och oveldigt afvägande af de mer eller mindre stridiga intressen, som i ärenden af ifråga-

varande art kunde antagas komma att göra sig gällande. Att nu, på sätt motionären föreslagit, inskränka den frihet att ur en mer omfattande synpunkt ordna förevarande angelägenhet, som nu gällande lagstiftning med allt skäl medgifver, synes utskottet ingalunda tillrådligt. Skulle väghållningsskyldige af en eller annan anledning finna skäl till missnöje med en i förevarande afseende vidtagen anordning, står dem i hvarje fall den utväg öppen att få densammas lämplighet underkastad högre myndighets pröfning.

Utskottet hemställer följaktligen,

att herr *Johanssons* motion icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 21 februari 1893.

På laguskottets vägnar:

L. ANNERSTEDT.

Reservation

af herr *Näslund*, emot vissa delar af motiveringen.